

Kendelse

afsagt den 4. september 2018

Sag nr. 2018-80-0090

KL

mod

TV 2 DANMARK A/S

KL har klaget til Pressenævnet over dokumentarprogrammet ”*En rigtig møgsag*” bragt på TV 2 den 14. november 2017, fordi KL mener, at god presseskik er tilsidesat.

KL har klaget over TV 2s forelæggelse, herunder den journalistiske adfærd under programmets tilblivelse. KL har også klaget over, at TV 2 ikke har været tilstrækkelig kildekritisk, samt at programmet giver et misvisende billede af KL.

1 Sagsfremstilling

TV 2 bragte den 14. november 2017 programmet ”*En rigtig møgsag*” vedrørende interne forhold og forbrug i KL. Programmet blev produceret af produktionsselskabet Dokumentarkompagniet ApS. Forud for programmet var der en løbende kontakt mellem Dokumentarkompagniet ApS’ journalist [Journalisten] og KL.

Forud for den påklagede udsendelse

Ved mail af 6. juni 2017 fra Dokumentarkompagniet ApS til KL fremgik følgende:

”Jeg lovede dig lige at se om vi kunne være endnu mere specifikke ifht hvad vi godt kunne tænke os at interviewe jeres administrerende direktør om i et TV-interview. Det jeg kan oplyse er at vi helt konkret gerne vil interviewe [Direktøren] om KLs udgifter til han og kærestens aflyste Rio-tur, hans diæter samt til KL-ansattes - herunder [Direktøren]s - private brug af Norrbom Vinding.”

KL svarede den 7. juni 2017 blandt andet følgende til Dokumentarkompagniet ApS:

”Det står fortsat uklart for os, hvad det er for påstande og vinkler, du vil belyse med et eventuelt interview. Det er desuden god journalistisk praksis at fremlægge den dokumentation - du sagde, at du er i besiddelse af, da vi talte sammen i telefon - forud

for et interview. Det mangler vi ligeledes fortsat. Vi vil for klarhedens skyld give dig en tilbagemelding på den påstand, du fremførte i din mail 19. maj 2017:

Som du er blevet orienteret om via fremsendte akter, blev [Direktøren] inviteret til OL af DIF sammen med ledsager. Det er i overensstemmelse med KL praksis, at den administrerende direktør deltager i den form for repræsentation. Og at KL afholder rejseudgifter for både den administrerende direktør og ledsageren. [Direktøren] takkede i første omgang ja til invitationen, men måtte senere melde fra. Der er således ikke tale om ulovlig omgang med KL's midler, som du påstår i mail sendt til os den 19. maj 2017. Hvis du er i besiddelse af dokumentation, som viser andet, ser vi selvfølgelig gerne på det.

Mht. KL's og [Direktøren]'s samarbejde med og brug af Norrbom Vinding, har vi svært ved at se, hvad det er for en vinkel du forsøger at afdække. Derfor har vi som nævnt oven for, brug for at du bliver mere specifik ift. interviewets indhold og din påståede dokumentation, før vi kan vurdere vores eventuelle deltagelse i dit program.

Du er velkommen til at kontakte mig igen.”

Dokumentarkompagniet ApS svarede den 15. juni 2017 følgende til TV 2:

”I overensstemmelse god journalistisk praksis - og som jeg fortalte et par gange i telefonen - bringer vi naturligvis ikke noget med mindre vi har dokumentationen på plads.

Vi er udelukkende interesseret i at høre om [Direktøren] ønsker at stille op til TV-interview om de tre helt konkrete og specifikke emner jeg nævnte i min mail og per telefon. Jeg har lidt svært ved at se, hvordan det ikke er konkret nok, da jeg jo nævner helt specifikt hvad det er vi vil spørge ind til.

Hvad er det præcis I vurderer at I tænker vi mangler at oplyse om ifht hvilke temaer vi vil tale om?”

Af mailkorrespondance mellem KL og TV 2 i perioden fra den 23. august til den 8. september 2017 fremgår det, at KL anmodede om et møde med TV 2 om det kommende program vedrørende forhold i KL. Af mail af 7. september 2017 fra KL til TV 2 fremgik blandt følgende:

”Jeg finder det noget omstændeligt at fremsende diverse udtalelser og dokumentation pr. mail og ville derfor foretrække et møde.

[...]

Vi har ikke hørt fra [Journalisten] meget længe ift. et eventuelt interview. Men vi har gentagne gange understreget over for ham og Dokumentarkompagniet ApS, at KL's deltagelse i et interview vil kræve, at vi har en åben dialog om temaer, andre eventuelle kilder og rammen for interviewet. Dette har [Journalisten] indtil videre ikke ønsket. Og vi har nu oplevet [Journalisten] dokumenterbart fremføre usande påstande så mange gange, at vi har svært ved at mobilisere tillid til Dokumentarkompagniets respekt for grundlæggende journalistiske principper.”

TV 2 svarede den 8. september 2017 følgende til KL:

”Jeg har arbejdet sammen med Dokumentarkompagniet i en lang årrække og har ingen som helst grund til at betvivle deres respekt for grundlæggende journalistiske principper.

Naturligvis vil KL, efter helt sædvanlig journalistisk praksis, få ramme og temaer oplyst, inden et interview.

Jeg er ikke bekendt med, at [Journalisten] i sin research ”i flere tilfælde har fremført usande påstande om forhold, han med sikkerhed er bekendt med er usande,” som du skriver.

Det er en anklage, som jeg, efter nedenstående mail, naturligvis vil forelægge [Journalisten]. Og jeg vil derfor bede dig om præcist at oplyse, hvad det er for påstande — ud over det, som fremgår af de vedhæftede filer — som du mener, er usande.

Til gengæld kan jeg oplyse, at det, der måtte blive fremlagt i et endeligt journalistisk produkt, naturligvis vil være underbygget af både kilder og dokumentation.”

Af mail af 27. september 2017 fra Dokumentarkompagniet ApS til KL’s direktør fremgik følgende:

”Kære [Direktøren]

TV2 Dokumentar laver som du ved en dokumentar om en række forhold i KL.

Vi vil i den forbindelse gerne anmode om et Tv-interview med dig, hvor du kan få mulighed for at svare på de ting som kommer frem i programmet og komme med jeres syn på sagen.

De ting vi gerne vil interviewe dig om kan deles op i følgende temaer med følgende overordnede centrale emner/spørgsmål i parentes.

- KL’s og KL-ansattes brug, overforbrug og hvad der ligner bevidst misbrug med KL’s midler herunder i private sammenhænge (hvad der foregik, hvorfor det foregik og hvem der vidste hvad hvornår)

- KL’s håndtering af ovenstående (hvad man gjorde/ikke gjorde og hvorfor man gjorde det)

- KL’s og KL-chefers brug af Norrbom Vinding (hvad der foregik, hvorfor det foregik)

Vi kan se du har valgt at stille op og fortælle om sagen med kontorchefen, kuglepennene og dine OL-bilag til andre medier, og vi håber derfor du på lige fod vil besvare vores spørgsmål om samme emne samt lade os stille opklarende spørgsmål til de ting du har udtalt i denne sammenhæng. Det er desuden afgørende for os at det bliver dig vi interviewer fra KL, dels da du er administrerende direktør og dels da flere af tingene omhandler dig.

Vores sidste deadline for at lave et interview med dig er om 12 dage altså mandag den 9. oktober.

Vi vil meget gerne lave interviewet hos dig i KL-bygningen.

Vend endelig tilbage så snart du ved om du ønsker at stille op til interview, og i så fald hvornår.

[Journalisten]

Tilrettelægger

Dokumentarkompagniet”

KL's direktør [Direktøren] svarede samme dag følgende til Dokumentarkompagniet ApS:

”Svaret på alt det du der refererer til der er meget kort: Vi har som bekendt haft to personalesager i den ”sag” du nu har spurgt til gennem flere måneder, og de elementer der knytter sig til personalesagerne, hverken kan eller vil vi/jeg kommentere yderligere på. De emner vi kan kommentere på, har jeg forklaret, hvad jeg mener om i andre medier. Vi har bestemt ikke indtryk af, at der skulle være lignende sager andre steder i huset, og det med Norrbom Vinding er vi ikke klar over, hvad du mener med. Jeg er endvidere uforstående over for det du insinuerer om, at jeg selv skulle være involveret i disse sager.

Så dit interview ville være så ultrakort, at det ser jeg ingen grund til. Men herudover kan vi jo konstatere og dokumentere, at dine arbejdsmetoder er af en sådan karakter, at vi selvfølgelig alene af den grund ikke ønsker at hjælpe dig med dit tv-program. Vi er i KL utroligt åbne og hjælpsomme overfor alle typer af medier og journalistik - men ikke den type du repræsenterer.

Du kan evt. kontakte [Kommunikationschefen], hvis du herudover har faktuelle spørgsmål.

[Direktøren]”

Af mailkorrespondance mellem KL og TV 2 i perioden fra den 10. til den 24. oktober 2017 fremgår det, at KL og TV 2 havde et møde den 9. oktober 2017 og efter flere mails nåede frem til en ny mødedato den 27. oktober 2017 hos KL til drøftelse af journalistiske arbejdsmetoder og presseskik. Af mail af 23. oktober 2017 fra KL til TV 2 fremgik følgende:

”Jeg hørte ikke yderligere fra dig vedr. nedenstående. Jeg ser nu, at programmet ”En rigtig møgsag” med undertitlen ”Kongerne i KL” er programsat til mandag den 30.10 kl.21.05. Jeg vil i den forbindelse spørge dig, om det er muligt for os at modtage programmet på forhånd?

[...]

Vi er desuden i besiddelse af dokumentation for, at [Journalisten] i TV 2s navn har givet urigtige og usande oplysninger til folk, for at få dem til at udtale sig om KL eller sager, der vedrører KL.

Vi forventer, at tage en drøftelse med TV 2 om disse forhold snarest.”

TV 2 svarede samme dag følgende til KL:

”Tak for din mail. Jeg har været i møder hele dagen — derfor først svar nu.

I det materiale til programmet, [TV 2 ansat] og jeg har set, er der ingen interview eller lydoptagelser, hvoraf det fremgår, at [Journalisten] udgiver sig for at være en anden, end han er.

Vi har også hørt research-optagelser, og der er selvsagt mange til sådan en sag. I den samtale med [Person A]s datter, du omtalte på vores møde den 9. oktober (ikke den 12. oktober) og igen i mailen herunder, præsenterer [Journalisten] sig som den, han er. Det kan vi dokumentere, da samtalen er optaget.

Vi har dog hørt enkelte tilfælde, hvor [Journalisten] siger sit navn, men får ikke gjort tilstrækkeligt tydeligt, hvor han kommer fra. Og det er en fejl, som jeg har påtalt over for ham!

Så i alt det materiale, vi har set og hørt, oplyser [Journalisten] sit navn. Han siger ikke, at han er en anden. Derfor er vi fortsat undrende overfor, hvad det skulle være for en form for dokumentation, I har.

Jeg kan endvidere oplyse, at det ifølge god presseskik og praksis i Pressenævnet ikke er et krav, at man skal oplyse samtlige spørgsmål forud for et interview. Praksis er, at man – som [Journalisten] har gjort – oplyser temaer og emner.

Vi er fortsat kede af, at [Direktøren] ikke ønsker at deltage i interview.

[...]

Programmet er ikke færdigredigeret endnu. Men vi kan godt finde ud af, at du/I kan se det på forhånd.

Jeg ser frem til at høre fra dig.”

Af mail af 24. oktober 2017 fra KL til TV 2 fremgår blandt andet følgende:

”[...]

Ift. det du skriver om god presseskik vil jeg lige gøre dig opmærksom på, at vi IKKE har efterspurgt samtlige spørgsmål på noget tidspunkt. Vi har efterspurgt en åben dialog om temaer, påstande, vinkler og rammer for interviewet. Og frem for alt har jeg gentagne gange over for TV 2, senest på vores møde forleden, efterspurgt dokumentation, for de påstande, som [Journalisten] har fremført over for en række personer i KL's omgivelser, herunder Folketingets ombudsmand. Det er klart, at det havde været en forudsætning for vores deltagelse i programmet, at vi havde dette kendskab. Det har [Journalisten] udtrykkeligt afvist.

[...]”

Den påklagede udsendelse

TV 2 bragte den 14. november 2017 programmet ”*En rigtig møgsag*”, der blev indledt med følgende:

[Tidskode 00.00-01.41]

Speak: I den seneste tid har KL, Kommunernes Landsforening, været ramt af en rigtig møgsag. Det viser sig, at der igennem flere år er foregået ting i KL som ikke er efter bogen. Det er et opkald fra en kilde i KL, der vækker vores interesse.

[Journalisten], journalist: Okay.

Speak: Kilden fortæller, at kommunale midler bliver brugt på kaviar og mad på Michelin-restauranter, til private rejser rundt i Europa. Kilden siger også, at direktionen i KL kender til misbruget og nu forsøger at dække over det.

[Person B], Enhedslistens medlem i KL's bestyrelse: Det er da stærkt bekymrende, hvis det kan foregå sådan i KL.

[Person C], ekstern lektor i forvaltningsret og formand for Transparency i Danmark: Det er en meget voldsom sag. Det er en meget alvorlig sag.

[...]

Speak: Vi finder ud af, at KL i mod reglerne har hjulpet eks-minister [Politikeren] i den private sag, der væltede ham som minister.

[Person B]: Det hører selvfølgelig ingen steder hjemme.

Speak: Det er KL, der rådgiver kommunerne i, hvordan de bør opføre sig. Kan det passe, at de selv bryder reglerne?

[Journalisten]: [Direktøren]?

[Direktøren], KL's direktør: Hej

[Journalisten]: Hej, det er [Journalisten], det er mig fra TV 2.

[Direktøren]: Ja, [Journalisten].

Speak: KL's direktør er ikke meget for at tale med os.

[Journalisten]: Okay han vil vidst ikke sige noget.

Speak: Er der virkelig fundet misbrug af vores skatte kroner sted i en af landets mest magtfulde organisationer?

Programmet tager sit udgangspunkt i det årlige Folkemøde på Bornholm, hvor landets politikere, meningsdannere og journalister mødes. KL var også til stede til mødet, blandt andet direktør [Direktøren], der ses tale i en mikrofon i KL's telt til Folkemødet.

Dernæst oplyses det, at TV 2s journalist [Journalisten] i 2016 arbejdede på Metroxpress, hvor han dengang afslørede, at der var et overforbrug af KL's penge på Folkemødet. Det oplyses i den forbindelse, at KL op til Folkemødet havde lejet tre sommerhuse til to personer. To af dem var lejet i 14 dage og et i 10 dage, selvom Folkemødet kun varede i fire dage. Det oplyses i den anledning, at en chef fra KL boede i et af sommerhusene med sin familie. I forbindelse med afsløringerne opsagde den pågældende chef sit job i KL med øjeblikkelig virkning. Der afspilles herefter en telefonsamtale fra 2016 mellem TV 2 journalist og KL's kommunikationschef:

[Tidskode 04.30-05.19]

"[Kommunikationschefen], KL's kommunikationschef: Det er Kommunernes Landsforening, det er [Kommunikationschefen].

Journalist: Ja, hej [Kommunikationschefen].

[Journalisten]: Vi har sendt dig en masse spørgsmål.

[Kommunikationschefen]: Nu kører der aktindsigt, og du får det aktindsigtsmateriale – og vi kommenterer ikke mere, men sender dig bare materialet.

[Journalisten]: Hvad er det, I ikke kommenterer?

[Kommunikationschefen]: Vi besvarer ikke spørgsmål ud over aktindsigt.

[Journalisten]: Vi besvarer ikke spørgsmål ud over aktindsigt. Med hvilken begrundelse?

[Kommunikationschefen]: Ja, det begrunder jeg ikke.

[Journalisten]: Kan du bekræfte, at han har sagt op i dag?

[Kommunikationschefen]: Ja, det vil jeg godt bekræfte.

[Journalisten]: Hvorfor?

[Kommunikationschefen]: Det kan jeg ikke kommentere. Yes, men er det ikke dét,

[Journalisten]? For jeg har ikke mere at sige om det nu. Hej.

[Journalisten]: Hej.

Speak: KL vil altså ikke uddybe, hvad der er sket. Hvad får en chef til så pludseligt at træde tilbage? Og hvor meget har KL's direktør vidst om det angivelige misbrug?"

Programmet fortsætter med, at TV 2s journalist mødes med ekstern lektor i forvaltningsret [Person C], der også er formand for organisationen Transparency International Danmark (Transparency International Danmark er den danske afdeling af den globale, partipolitisk uafhængige NGO Transparency International (TI), hvis overordnede formål er at bekæmpe korrupsion og bestikkelse overalt i verden). TV 2 fremviser et bilag vedrørende de omtalte tre sommerhuse lejet til brug for Folkemødet på Bornholm. [Person C] udtaler i den forbindelse, at sagen er meget alvorlig, fordi det tyder på, at nogen tilsyneladende bevidst har brugt for mange penge og nu tilsyneladende forsøger at dække over det. Programmet fortsætter herefter med følgende:

[Tidskode 06.20-07.21]

Speak: En dag efter arbejdstid sker der noget helt usædvanligt. En kilde, der arbejder inde i KL-huset, ringer til os.

[*Journalisten*]: Det er [*Journalisten*].

Speak: Kilden fortæller, at misbruget er langt mere omfattende, end det der er kommet frem. Det handler om, at chefen har rejst privat og fået dyre middage betalt af KL. Kilden siger også, at KL's direktør [Direktøren] kender til misbruget – og at han prøver at undgå, at der kommer mere frem. En af KL's vigtigste opgaver er at rådgive kommunerne i, hvordan de ansatte overholder Danmarks love og regler. Som for eksempel her i folderen "God adfærd i det offentlige". Kan det passe at en chef i KL selv overtræder de regler, som kommunale ansatte skal overholde? Vi søger aktindsigt i chefens udgifter i KL."

Herefter oplyses det, at TV 2 har modtaget over 8.000 sider i aktindsigt, men at TV 2s interne kilde i KL gør det nemmere at finde de relevante bilag om "chefens" brug af KL's midler. Det fremgår blandt andet af bilagene, at "chefen" har fået lov til at køre i egen bil til og fra møder i udlandet og i den forbindelse har modtaget store beløb i kørselsgodtgørelse, dertil har "chefen" seks gange fået betalt hotelregninger for weekendophold, der, ifølge TV 2s kilde, var private weekendophold. Den samlede regning for weekendopholdene var 51.165 kroner siden 2014 alene til hoteller. TV 2 har ikke fra KL kunnet få bekræftet om alle opholdene var arbejdsrelaterede. Dertil har "chefens" taxikort været anvendt af hans ægtefælle, mens han selv har været i udlandet, ligesom han har modtaget diæter på udlandsrejser, men samtidig fået refunderet penge for middage. Til sidstnævnte oplyses det, at dobbeltbetalingen, ifølge KL, var en fejl. Det oplyses dertil, at "chefen" har købt dyre Mont Blanc kuglepenne til 3.000 kroner stykket.

[Tidskode 13.30-15.26]

Speak: Vi har spurgt KL til flere af de konkrete bilag. Fx hvad var det faglige indhold på de mange weekendture rundt om i Europa. Hvem sover i de andre værelser, når chefen booker flere værelser samme nat. Hvorfor står chefens kones navn på taxaregningerne. Men KL svarer ikke. Vi prøver nu at kontakte flere nuværende og tidligere KL-ansatte i håb om, at nogle vil fortælle, hvad der foregik [Man ser journalist [*Journalisten*] opsøge to personer på deres private bolig, *Pressenævnet*]

[Journalisten]: Jeg tænkte, jeg lige ville komme forbi for lige at høre dig endnu en gang, om ikke du kunne have lyst til at kaste lys på nogle af de ting, der er foregået over i KL.

Anonym 1 i rødbrunt hus: Nej det har jeg helst ikke lyst til.

Anonym 2 i gult hus: Hvis man bliver pænt behandlet, så opfører man sig også ordentligt bagud, så deltager man ikke i mudderkastning bagefter.

[Journalisten] til anonym 1, rødbrunt hus: Hvad er det egentlig, der gør, at man ikke vil det, hvis man har været vidne til noget?

Anonym 1, rødbrunt hus: Det er fordi, jeg synes ikke, der er nogen grund til at rippe op i nogen af de ting der og gå i clinch med nogen af dem, der er derinde.

[Journalisten] til anonym 2, gult hus: Det virker bare som om, at du godt ved, at der foregik nogle ting derinde, det er mere det.

Anonym 2, gult hus: Skal vi ikke bare sige, at du ved, hvad der er sket, hvad der har stået i aviserne, og det er ikke forkert. Og det var vi også andre, der vidste. Den forrige direktion gjorde det også. Jo, det er rigtigt. Og derfor skal du snakke med politikerne.

[Journalisten]: Det virker ikke som om, du synes, det er okay, det, der er foregået derinde, altså.

Anonym 2, gult hus: Du bliver nødt til. Det er et ensomt hverv, et hårdt og ensomt hverv. Kan du have en rigtig god dag?

[Journalisten]: I lige måde. Hej.

Speak: Vi har nu fået talt med andre kilder, der også bekræfter, at sagen har været kendt i KL – også i direktionen. Men ingen vil stå frem. Og det kan der være en god grund til, siger deres fagforening.”

Programmet fortsætter med, at formanden for Djøf Offentlig udtaler sig om den formentlige baggrund til, at medarbejdere i KL ikke ønsker at udtale sig om sagen. Derefter oplyses det, at en ny kilde – en tidligere chef i KL – har oplyst til TV 2, at der var en usund kultur i KL, hvor vennerne blev ansat, mens de kritiske ”røg ud”. Det oplyses, at den nye kilde fandt det, der foregik grotesk, samt at han derudover var meget kritisk over for KL’s forbrug af advokatfirmaet Norrbom Vinding. Det oplyses i den forbindelse, at ”chefen” brugte firmaet til store ordre samtidig med, at han brugte advokatfirmaet i privat sammenhæng. Programmets fokus er herefter, om der er en sammenhæng mellem KL’s brug af Norrbom Vinding og private interesser. Det oplyses yderligere, at ”chefen”, ifølge den nye kilde, også opfordrede kommunerne at anvende advokatfirmaet Norrbom Vinding.

[Tidskode 20.02-23.35]

”Speak: Vi vil nu kontakte den tidligere chef. Vi vil gerne spørge ham til hans mange bilag og hans private forhold til advokatfirmaet Norrbom Vinding. Han har ikke besvaret vores opkald, så vi tager ud og ringer på.

[Journalisten]: Hej, er det [en biblyd høres, da [Journalisten] nævner navnet på den tidligere chef, *Pressenævnet*]. Jeg hedder [Journalisten], jeg er journalist fra TV 2 Dokumentar.

Tidligere chef: Åh nej, jeg vil ikke.

[Journalisten]: Prøv at hør her, du behøver ikke at sige noget.

Tidligere chef: Nej nej.

[*Journalisten*]: Vi laver en dokumentar om dig, og der kommer en masse ting frem. Jeg vil bare forelægge det for dig.

Tidligere chef: Ja, men jeg har ingen kommentar.

[*Journalisten*]: Men du ved jo ikke, hvad der kommer.

Tidligere chef: Men jeg har ingen kommentar.

[*Journalisten*]: Nå. Det vil han ikke være med til.

Speak: Imens ruller sagen, og vi bliver igen kontaktet af vores kilde i KL. Kilden siger, at KL's administrerende direktør [Direktøren] forsøger at holde forholdene skjult. Derfor har han ikke fyret chefen. Han slipper med at tilbagebetale nogle private rejser - angiveligt 60.000 kroner.

[*Person D*], *lektor i strafferet, Aarhus Universitet*: Hvis man allerede har brugt virksomhedens penge på sig selv, så siger man, at forbrydelsen er fuldburdet. Det vil sige, man har overtrådt reglen. Det vil sige, det er strafbart. Så er det ikke så afgørende, om pengene nåede at blive betalt tilbage, fordi på det tidspunkt man har brugt pengene og nydt dem. Det er der, fælden klapper, og det er der, der vil være tale om mandatsvig, hvis der er tale om det.

Speak: Frem for at melde chefen til politiet kan vi se, at han alligevel får sit årlige vederlag for særlig god arbejdsindsats på 60.000 kroner.

[*Person C*]: Er der sket strafbare forhold her, og hvis der er tale om strafbare forhold. Ja, så skal man jo ikke bare have lov til at sige op. Det ligner for mig en politisag.

Speak: Vi vil undersøge, hvorfor KL's administrerende direktør [Direktøren] ikke politianmelder chefen, da han siger op. Hvad har direktøren vidst? [Direktøren] har været direktør i KL siden 2011. Han tjener over 2,2 mio. kroner om året plus pension. Det er mere end landets statsminister. I bilagene kan vi se, at [Direktøren] i 2016 afleverer en regning til KL på 77.000 kroner for to flybilletter til OL i Rio, hvor han er inviteret af Dansk Idræt Forbund. En billet til sig selv og en billet til sin kæreste.

[*Journalisten*]: Hvad tænker du om det?

[*Person C*]: Hvad har KL's interesse ved at deltage i OL i Rio været overhovedet – men i særdeleshed hvad den administrerende direktørs kæreste skal ved OL i Rio set fra et KL synspunkt. Det, mener jeg, kalder på en, på en forklaring.

Speak: Men KL skriver til os: ”*Det er i overensstemmelse med KL praksis, at den administrerende direktør deltager i den form for repræsentation. Og at KL afholder rejseudgifter for både den administrerende direktør og ledsageren.*” Nogle uger efter afbestiller [Direktøren] rejsen til Rio. KL må betale 3.500 for hans aflyste billet og 3.500 for kærestens aflyste billet. Vi finder en lighed med sagen om chefen.

Endnu en kilde, som ikke ønsker sit navn frem fortæller, at direktør [Direktøren] har brugt KL's faste advokater Norrbom Vinding privat i forbindelse med sin skilsmisse. Selvom advokaterne er eksperter i ansættelsesret.

[...]

[Tidskode 24.00-26.00]

Speak: Ifølge Transparency er det altså et problem, at KL-cheferne har brugt Norrbom Vinding privat – fordi man samtidig giver dem ordrer for millioner. Vi kontakter [Direktøren] mange gange på telefon for at høre om det er korrekt, at han bruger Norrbom Vinding privat.

[Journalisten]: Nå, det virker heller ikke.

Speak: Han tager dog hverken sin telefon eller svarer på de mails, vi sender. Til sidst får vi fat på kommunikationschef [Kommunikationschefen]

[Kommunikationschefen]: Det er [Kommunikationschefen].

[Journalisten]: Ja, hej [Kommunikationschefen]. Det er [Journalisten] fra TV 2.

[Kommunikationschefen]: Ja, hej [Journalisten].

[Journalisten]: Hej [Kommunikationschefen]. Nå men jeg ringer, fordi vi kunne godt tænke os et interview med [Direktøren].

[Kommunikationschefen]: Ja. Om hvad?

[Journalisten]: Om hans bilag og hans forhold til Norrbom Vinding.

[Kommunikationschefen]: Ja.

[Journalisten]: Norrbom Vinding er jo en stor, hvad skal man sige, spiller hos jer.

[Kommunikationschefen]: Ja.

[Journalisten]: Og samtidigt så hjælper de så ham i en privat sag med hans ekskone, ikke?

[Kommunikationschefen]: De hjælper ham? Det forstår jeg. Det er fordi, jeg simpelt hen ikke ved det. Altså, så jeg spørger dig lige.

[Journalisten]: Altså, de hjælper ham juridisk, det er dem, der er hans advokat på sagen.

[Kommunikationschefen]: Vi er jo ikke enige. Vi tror, jeg tror ikke på det der. Vi tror jo ikke på det, fordi der ikke foreligger dokumentation.

[Journalisten]: Hvad tror I ikke på?

[Kommunikationschefen]: Og vi bliver bare nødt til at se den.

[Journalisten]: Hvad er det, I ikke tror på? I kan da bare spørge ham.

[Kommunikationschefen]: Ja, men altså, [Journalisten], prøv og hør her. Vi er en lille smule, eller ikke en lille smule. Vi er noget undrende over for din facon, og derfor bliver du nød til at sende mig en mail.

[Journalisten]: Ja, jeg sender dig en mail mere, ligesom jeg gjorde i fredags.

[Kommunikationschefen]: Fint, det siger vi. Det er godt, [Journalisten]. Hej.

[Journalisten]: God dag, vi snakkes, hej.

Speak: Kommunikationschefen ønsker ikke at udtale sig om direktørens private anliggender. Vi beslutter os derfor for at tage tilbage, hvor det hele startede. Vi ved, at vi kan finde [Direktøren] på Folkemødet på Bornholm. Vi vil gerne have en forklaring.”

Programmet fortsætter med, at man ser TV 2s journalist til Folkemødet på Bornholm, hvor han møder KL's direktør [Direktøren] og derefter følger efter ham med spørgsmål til sagen, blandt andet om direktørens brug af advokatfirmaet Norrbom Vinding. Det ses tydeligt, at direktøren ikke ønsker at udtale sig, dog bekræfter han at have anvendt Norrbom Vinding i sin private skilsmissegang. En speak oplyser i den forbindelse, at direktøren, ifølge KL, selv betalte regningen til advokatfirmaet.

Herefter ser man journalisten henvende sig til forskellige borgmestre fra bestyrelsen i KL, der ikke ønsker at kommentere sagen. Ét bestyrelsesmedlem [Person B] (Ø) vil gerne kommentere sagen. Han oplyser blandt andet, at KL's direktion har bedt bestyrelsen om ikke at udtale

sig til pressen om sagen, og at han føler, at direktion ønsker sagen nedtonet. Programmet fortsætter således:

[Tidskode: 31.24-34.13]

”Speak: [Person B] har været til bestyrelsesmøde i KL. Han har stillet direktionen en række spørgsmål om, hvad der er foregået. Direktionen bekræfter nu for første gang skriftligt, at chefen har betalt 60.000 kroner tilbage for blandt andet private rejser. Altså udgifter ud over dem, vi har fået indsigt i. På bestyrelsesmødet har sagen taget en alvorlig drejning. Det viser sig, at en ledende medarbejder i KL har advaret om misbrug af KL’s midler til direktionen en måned inden, det kom frem i pressen.

[Person B]: Det gør selvfølgelig, at jeg har meget svært ved at have tillid til, at det bliver håndteret. Er der nogen, der har dækket over nogen igennem en længere periode, så er det ganske alvorligt, ikke også. Også hvis der er en kultur i KL, at det kan lade sig gøre, ikke også. Det giver jo et billede af en organisation, hvor der er i hvert fald nogle få personer, der har frit slag i bolledejen til og ... Og hvis man så bliver opdaget, så får man en advarsel. Og så bliver der ikke taget nogen skridt til, hvordan undgår vi, at det sker igen.

Speak: Det viser sig altså, at en ledende medarbejder har skrevet en indberetning til direktionen, hvor han advarer om chefens misbrug. En indberetning, der er sendt en måned, inden sagen kommer frem i 2016. Det lykkedes nu for os, at få fat på medarbejderens indberetning. Han skriver: *”Det er mit klare indtryk, at chefen bevidst misbruger KL’s økonomiske midler.”* Den ledende medarbejder skriver, at han og mange andre kendte til chefens metoder. Blandt andet til besøg på Michelin-restauranten Kiin Kiin, hvor 8 personer spiser for 12.000 kr. Den ledende medarbejder var selv med til middagen og skriver, at chefen sørger for, at han selv kan godkende sine udgifter efterfølgende. Han beder medarbejderne om at betale. Derved undgås det, at regningerne skal godkendes i direktionen.

[Journalisten]: Det her, det er så indberetningen.

[Person C]: Hvis det, der står her, er sandt, så springer vi jo ind i noget der er ret voldsomt. Det ligner ikke alene overforbrug, men et bevidst overforbrug, som man tilsyneladende forsøger at sløre. Jeg er simpelthen overrasket. Et er, at man har en medarbejder, der gør de her ting, men det er ligesom om, at det bliver accepteret og favnet i organisationen. Det havde jeg nok ikke lige forestillet mig ville finde sted i KL.

Speak: Ifølge indberetningen har direktionen kendt til chefens misbrug siden 2013. Der havde chefen taget to computere fra KL og givet dem til sine børn. Det var blevet opdaget, men direktør [Direktøren] nøjes med at give ham en skriftlig advarsel.

[...]

[Tidskode 35.06-35.27]

Speak: Den ledende medarbejder skriver i indberetningen, at der var fire mand fra advokatfirmaet Norrbom Vinding med til middagen på Michelin restauranten Kiin Kiin. Alligevel oplyser KL, at de satte Norrbom Vinding til at håndtere chefens personalesag. Selvom Norrbom Vinding er en del af indberetningen.

[...]

[Tidskode 35.38-35.55]

Speak: I bilagene kan vi se, at KL betaler Norrbom Vinding 1.947.500 kroner for at håndtere sagen om chefen og vores aktindsigter. Norrbom Vinding ønsker ikke at stille op til interview om sagen.”

Det fremgår herefter, at direktøren for KL i september 2017 udtalte sig til KL's blad "Kommunen" i artiklen "Historien om en møgsag", og at han senere udtalte sig til Jyllands-Posten, hvori han for første gang fortalte, at der i KL siden 2012 var købt Mont Blanc kuglepenne for 90.000 kroner, at han aflyste en planlagt rejse til OL i Rio, fordi billetterne til 77.000 kroner var for dyre, samt at indberetninger om overforbrug trygt kunne videreformidles for KL's ledelse. TV 2 gør i den anledning opmærksom på, at direktøren ikke har villet bekræfte oplysningerne om kuglepennene til TV 2, ligesom KL til TV 2 i juni 2017 anførte, at billetterne til Rio var i overensstemmelse med normal praksis. Dernæst oplyses det, at den ledende KL-medarbejder, der afgav en indberetning om overforbrug til ledelsen kan citeres for følgende udsagn: "Der er ingen der reagerer på min indberetning" og "Det er først da sagen kommer frem i medierne en måned senere, at de reagerer ved at forsøge at fyre mig". Hvorefter det oplyses, at den ledende medarbejder indgik en aftale med KL om fratrædelse.

Til sidst i programmet fortælles der om en sag, der, ifølge TV 2, ikke før har været fremme i offentligheden. Det oplyses, at nogen fra KL, i strid med KL's egne regler, har hjulpet tidligere venstre-minister [Politikeren] i en privat sag. Det fremgår, at [Politikeren] blev politianmeldt for at have misbrugt offentlige midler ved at lade en ansat i Region Syddanmark hjælpe ham med sin private valgkamp til folketingsvalget i 2015. Sagen førte til, at [Politikeren] efter 93 dage måtte gå af som forsvarsminister. Programmet fortsætter med følgende:

[Tidskode 39.02]

Speak: Vi kontakter [Politikeren] for at få bekræftet, at han fik hjælp af KL i sin private sag mod Region Syddanmark.

[Politikeren], politiker: Jeg kontaktede KL, da jeg blev forelagt en foreløbig rapport fra Kromann Reumert, hvor der var nogle beskyldninger om noget kommunalretligt. Og så ringede jeg til direktøren for KL, [Direktøren].

Speak: [Politikeren] bekræfter altså, at han personligt henvendte sig til [Direktøren], som han kender fra deres tid som kolleger i Danske Regioner.

[Politikeren]: Efter samtalen med [Direktøren] kom jeg så i kontakt med en [en biblyd høres, da [Politikeren] nævner stilling og navn på den pågældende medarbejder, Pressenævnet], og han gav så noget, noget input til mig og min advokat ud fra et KL-synspunkt.

Speak: [Politikeren] oplyser, at han ikke betalte for KL's hjælp, som han ikke selv vil betegne som bistand.

[Person C]: Der er jo noget ironi over, at KL for kommunale kroner yder juridisk bistand til [Politikeren] i en sag, der handler om misbrug af selvsamme kommunale kroner.

Speak: Den ledende medarbejder fortæller os nu, at han blev sat til at hjælpe [Politikeren]. Ordren kom ifølge den ledende medarbejder fra direktør [Direktøren]. "Jeg følte, jeg var nødt til at gøre, hvad min chef sagde, selvom jeg vidste det lå uden for KL's interesser," siger han. Af KL-dokumenter som TV 2 er kommet i besiddelse af, vurderer den ledende medarbejder, at bistanden svarer til, at [Politikeren] af egen

lomme skulle have betalt for 150 timers arbejde. I dokumenterne skriver KL: ”Der er ydet bistand til [Politikeren] (..) i et omfang, der klart har oversteget en saglig varetagelse af KL’s interesser”.

[...]

[Tidskode 41.22]

Speak: Vores undersøgelse af KL har vist, at der har været overforbrug af KL’s midler.

Der har tilsyneladende været en kultur i KL, hvor flere kendte til, hvad der foregik – uden at gøre noget. Og hvor KL har hjulpet [Politikeren] i en privat sag. Til bestyrelsesmødet i KL den 21. september forsøger [Person B] af få sine bestyrelseskollegaer til at udtrykke mistillid til direktøren på baggrund af hans håndtering af sagen.

[*Journalisten*]: Hvordan gik det?

[*Person B*]: Det gik ikke så godt.

[*Journalisten*]: Hvad skal det sige?

[*Person B*]: Jamen, jeg spurgte til en masse ting i KL, og det har jeg ikke fået noget svar på. Så det er jeg meget utilfreds med.

[...]

[Tidskode 42.46]

Speak: Vi har tilbudt [Direktøren] at kommentere på sagen, men han ønsker ikke at stille op til interview i denne dokumentar. Til andre medier erkender [Direktøren], at der har været et overforbrug i KL. Men at de har strammet procedurerne op, så det ikke sker i fremtiden. Fem dage før den planlagte udsendelse af dette program, modtager TV 2 en mail fra en advokat. Han oplyser, at der er nedlagt navneforbud i en sag, der vedrører ”chefen”. TV 2 finder herefter ud af, at KL over en måned tidligere har anmeldt ”chefen” til politiet. En del af anmeldelsen omhandler forhold, der er omtalt i dette program. På grund af navneforbuddet har TV 2 udskudt programmet og anonymiseret ”chefen”.

KL sendte den 24. november 2017 en klage til TV 2 over programmet. TV 2 afviste klagen den 11. december 2017. Pressenævnet har modtaget KL’s klage den 25. januar 2018.

2 Parternes synspunkter

2.1 KL’s synspunkter

Public service

KL har anført, at TV 2 som public service kanaler har et særligt ansvar for at dække valg i Danmark (herunder også kommunalvalg) fordomsfrit, neutralt og objektivt. KL anser derfor TV 2s beslutning om at vise et program med et ensidigt og meget kritisk fokus på kommunernes organisation så tæt op til kommunalvalget 2017 som kritisabel. Dette understreges af, at de politiske kommentarer både i programmet og i TV 2s nyhedsdækning var baseret på synspunkter fra ét politisk parti.

Programmet har været undervejs i meget lang tid, så KL anser det ikke for sandsynligt, at timingen er tilfældig. KL bemærker i den forbindelse, at det blot er en detalje, at programmet ifølge TV 2s oplysninger blev rykket endnu tættere på valget på grund af et navneforbud – som i øvrigt stadig var gældende, da programmet blev sendt. KL har medsendt kopi af Østre

Landsrets kendelse af 17. november 2017, hvor landsrettens stadfæstede byrettens kendelse om at nedlægge navneforbud i forhold til den i programmet omtalte tidligere chef i KL.

KL har også klaget til TV 2 over, at TV 2s Nyheder gentagne gange undervejs i ugerne op til valgdatoen har kontaktet flere af KL's bestyrelsesmedlemmer med trusler om dårlig omtale lige op til valget, hvis de ikke ville udtale sig til TV 2 om sagen.

KL er af den opfattelse, at TV 2 selv med sit valg af udsendelsestidspunkt for journalistisk materiale, som i al væsentlighed er baseret på fem måneder gamle optagelser, har skabt en vanskelig situation for politikere i den afsluttende fase af en valgkamp.

Forelæggelse m.v.

KL har anført, at KL siden oktober 2016 har haft løbende og omfattende kontakt med journalist [Journalisten] fra Dokumentarkompagniet ApS, som har produceret det pågældende program for TV 2. KL har flere gange forsøgt at få en dialog og siden august 2017 et møde med TV 2 om disse forhold. TV 2 udviste først interesse for en sådan dialog, da KL endelig ultimo september 2017 afslog TV 2s ønske om, at KL skulle stille op i programmet. KL afslog dette, som en konsekvens af TV 2s afvisning af at fremlægge dokumentation for meget alvorlige fremførte påstande, [Journalisten]s metoder og TV 2s manglende ønske om at drøfte og eventuelt korrigere Dokumentarkompagniet ApS ageren i forløbet. Samlet set havde KL ikke tillid til TV 2s håndtering af sagen og til, at KL ville få en fair og upartisk behandling under interviewet og i programmet. TV 2 har i den forbindelse henvist til mailkorrespondance mellem KL og TV 2 i perioden den 23. august til 8. september 2017.

Dertil kommer, at KL's adgang til at udtale sig om konkrete personalesager er begrænset af persondataloven (§8). I det konkrete tilfælde er der yderligere begrænsninger i og med, at der er tale om en tidligere medarbejder, hvor KL efter medarbejderens fratrædelse i KL har indgivet politianmeldelse i forhold til visse af den pågældendes dispositioner. Det er således ikke op til KL, om KL ønsker at udtale sig om forholdene. Lovgivningen begrænser kraftigt KL's mulighed for dette. KL har i den forbindelse klart afvist, at KL skulle have underrettet den pågældende medarbejder om politianmeldelsen med det formål at udløse et navneforbud.

I den ene af personalesagerne vedrørende vicekontorchefen er der efter programmet sket det, at den pågældende selv har valgt at bryde fortroligheden, hvorfor KL naturligvis fremadrettet kan udtale sig om denne sag.

KL har derudover på intet tidspunkt krævet ”*at få udleveret alt det researchmateriale, der anses for dokumentation.*” [Journalisten] har undervejs i processen, der som bekendt strækker sig over mere end et år, skriftligt og telefonisk fremsat en række insinuationer, som KL har bedt om dokumentation for i forbindelse med eventuel deltagelse i programmet.

Det er KL's opfattelse, at [Journalisten] gentagne gange har overtrådt de presseetiske retningslinjer med sine metoder, og at han herudover har overtrådt principper for almindelig anstændighed i forhold til sin kontakt med medarbejdere i KL, som han har ønsket at bruge som kilder.

[Journalisten] har kontaktet en række medarbejdere på deres private telefoner og private Facebook-sider. [Journalisten]s henvendelser på vegne af TV 2 har været opfattet som meget pågående og ubehagelige og har været medvirkende til en længere sygemelding. For de flestes vedkommende er der tale om medarbejdere, der ikke har ledelsesmæssigt ansvar i sagen, og derfor ikke indflydelse på de beslutninger, der kritiseres i programmet.

[Journalisten] har gentagne gange optaget telefonsamtaler med KL's kommunikationschef [Kommunikationschefen] og anvendt dem uden at få tilladelse hertil. KL har anført, at dette er i strid med punkt B7 i de vejledende regler for god presseskik vedrørende skjulte optagelser, da der ikke optræder hverken fakta eller anden form for afgørende kommentarer i de pågældende optagelser, men de udelukkende anvendes som dramaturgisk redskab i programmet, kan de ikke anses for at leve op til kriterierne i denne bestemmelse.

[Journalisten] og en anden medarbejder hos Dokumentarkompagniet ApS har udgivet sig for at være andre end dem, de er, for at få oplysninger om KL bl.a. hos forskellige eksterne leverandører. Dette forsøg på at tilegne sig viden, er ifølge KL et brud med punkt B6 i de vejledende regler for god presseskik vedrørende indsamling eller offentliggørelse af information.

For at undgå en sådan eventuel udnyttelse, bør man som journalist klart tilkendegive, hvem man er, og hvor man kommer fra, når man kontakter folk, hvis eneste relation til KL er, at de er leverandører af forskellige for KL relevante ydelser. TV 2 har til KL oplyst, at sådanne handlinger vil være en klar overskridelse af TV 2s egne retningslinjer. TV 2 har dog gentagne gange afvist, at sådanne handlinger har fundet sted, trods KL's udsagn om, at der findes dokumentation herfor. KL har i den forbindelse henvist til mailkorrespondance mellem KL og TV 2 i perioden fra den 10. til den 23. oktober 2017.

KL har derudover henvist til mails fra parter uden for KL, der bekræfter, at det er foregået. KL har i den forbindelse indsendt kopi af mail af 22. november 2017 fra [Person E] fra Travel Design, der oplyser, at en person ved navn [Journalisten] ringede og bad om oplysninger til en konkret faktura på en rejse, uden at han oplyste, at han var journalist. Yderligere har KL indsendt kopi af mail vedrørende [Person F]s henvendelse til Radisson Blu i Berlin. Det fremgår, at hun i sin mail præsenterer sig som journalist fra Dokumentarkompagniet ApS i Danmark, og senere fremgår det af en mail, at hun telefonisk har udgivet sig som sekretær for den person, hun ønsker hoteloplysninger om. Endelig har KL indsendt mails vedrørende journalist [Journalisten]s henvendelser til Illums Bolighus vedrørende Mont Blanc kuglepenne. Af mailene fremgår det, at [Journalisten] havde oplyst at være fra KL.

Kildekritik og ukorrekt information

KL har anført, at TV 2 ikke har været tilstrækkelig kritisk over for programmets kilder og dokumentation. KL har i den forbindelse anført, at programmets fremstilling af sagen i flere tilfælde udelader fakta, som TV 2 har fået kendskab til via den interne redegørelse til brug for KL's bestyrelsesmøde den 24. august 2017.

I TV 2s svar af 11. december 2017 på KL's klage til TV 2 fremgår det, at *"Dokumentarkom-pagniet har haft adgang til en fortrolig redegørelse til KL's bestyrelse i forbindelse med et bestyrelsesmøde den 24. august 2017, hvor der er overensstemmelse med den ledende medarbejders fortælling om sagsforløbet og det, KL's direktion her oplyser bestyrelsen."*

KL har anført, at programmets hovedkilde "den ledende medarbejder" er en tidligere vicekontorchef i KL's juridiske kontor, som er blevet fyret fra KL. TV 2 burde have overvejet, om vedkommende kunne have skjulte hensigter med at deltage i programmet og burde have taget kritisk stilling til de udokumenterede påstande, som kilden fremfører. Der bør i sådanne tilfælde ifølge de presseetiske reglers punkt A.2 være en særlig kritisk opmærksomhed på kilder.

Nedenstående uddrag fra den interne redegørelse viser, at det ikke er TV 2s kilde vicekontorchefen (X), der rettede henvendelse til ledelsen. Det var en anden medarbejder (Z), der rettede henvendelse til ledelsen, med vicekontorchefen på medhør. Når TV 2 fremstiller vicekontorchefen som den, der reagerede, er det altså ukorrekt.

Den interne redegørelse, som TV 2 er kommet i besiddelse af, indeholder flere oplysninger, som er i direkte modstrid med de oplysninger, der fremstilles i programmet med udgangspunkt i særligt denne ene kilde "den ledende medarbejder". Et alvorligt eksempel på dette er kildens påstand om, at ledelsen i KL først reagerede på oplysninger om u hensigtsmæssigheder i KL, da de en måned senere kom frem i medierne. Dette er faktisk forkert. Det fremgår tydeligt af den interne redegørelse, som TV 2 er i besiddelse af, at ledelsen indledte grundige undersøgelser af sagen med det samme. KL er i en sag som denne forpligtet til at undersøge forholdene, inden der skrives til eventuel handling. Derfor er det helt rimeligt, at der går en måned, før der tages endelig konsekvens. Man ville formentlig reagere på samme vis i en hvilken som helst anden ansvarlig organisation. Det, at TV 2 alligevel vælger at bringe den tvivlsomme kildes citat, trods viden om at dette strider i mod faktiske hændelsesforløb, understøtter et brud på punkt A.2 i de presseetiske regler. KL har som dokumentation henvist til *"Uddrag af fortrolig interne redegørelse udleveret til KL's bestyrelse den 24. august 2017"*, hvoraf følgende fremgår:

"20. oktober 2016 (i efterårsferien)

Sekretariatschef [Person I] kontaktes telefonisk af souschef Z fra KL's kontor [Kontor i KL]. Z angiver, at X fra samme kontor er på medhør i telefonen.

Z fortæller, at de står med en regning, der er sendt til KL. Regningen vedrører to overnatninger i Berlin, som Y har haft den 14.-16. oktober 2016. Z mener, at regningen er af privat karakter.

[Person I] aftaler med Z, at han skal lægge den pågældende regning fra overnatninger i Berlin på hendes bord i KL huset. ([Person I] er på efterårsferie i udlandet).

[Person I] ringer umiddelbart efter samtalen til [Direktøren], der også er i udlandet på efterårsferie. De drøfter sagen og beslutter, at det ikke er muligt at gøre noget før mandag den 24. oktober, men at Y nødvendigvis skal konfronteres med regningen, idet denne endnu ikke er set af Y og derfor ikke sendt til betaling. Alvoren, såfremt der er tale om en uregelmæssighed, skærpes af, at Y i 2013 fik en skriftlig advarsel på et møde med [Person M] og [Direktøren], i forlængelse af at to pc'ere indkøbt til

konsulenter, der umiddelbart efter var holdt op i KL, angiveligt var havnet hjemme hos Y. Dette er er Z og X bekendt med.

22. oktober 2016 (i efterårsferien)

X sender pr. mail et notat til [Person I], som omhandler en række eksempler på konkrete dispositioner foretaget af Y. Eksemplerne indeholder imidlertid ikke konkret dokumentation ift. en sag mod Y og involverer også X selv på en måde, hvor han oplagt burde have handlet anderledes end beskrevet. [Direktøren] modtager notatet sent mandag aften og [Person J] ser først tirsdag.

24. oktober 2016

[Direktøren] og [Person I] aftaler, på baggrund af henvendelserne fra Z og X, at KL's økonomichef [Person K] skal foretage en hurtig gennemgang af Y's dispositioner ifm. tjenesterejser mv. Dette aftales med [Person K] og sættes i gang med det samme.

Z kontakter igen telefonisk [Person I], for at spørge til om/hvornår Y bortvises. [Person I] oplyser, at ledelsen er i gang med at se på sagen. [Person I] lægger op til, at Z også taler med [Direktøren].

25. oktober 2016

[Direktøren] har den første af mange snakke med Z. Z nævner ud over Berlin-regningen også for dyre sommerhuse ifb.m. sommerens Folkemøde samt et meget højt forbrug på kontorseminarer. [Direktøren] oplyser, at der er behov for konkret dokumentation for at bortvise en ansat, men at sagen skal undersøges grundigt. Det aftales, at Z holder X løbende orienteret.

[Person J] beder (efter aftale med [Direktøren]) [Person K], på baggrund af X's notat, om i undersøgelsen særligt at fokusere på en række konkrete forhold, herunder i) forlængelse af diverse jobmæssige ophold med privat ferie, ii) deltagelse på Folkemødet, iii) håndtering af arbejdsfrokoster og middage og iv) niveau for forplejning under kontorseminar o.lign.

[Direktøren] og [Person J] sætter et møde op med Y, men Y møder op i umiddelbar forlængelse af mødeindkaldelsen, hvor [Person J] ikke er til stede. Derfor holdes mødet kun mellem Y og [Direktøren]. Her konfronterer [Direktøren] Y med Berlin-regningerne og indiciene for uregelmæssigheder i hans dispositioner.

Det er [Direktøren]'s indtryk, at der er nogle af Y's økonomiske dispositioner, der umiddelbart er svære at forklare, men omfanget og alvoren af forholdene er uafklarede.

[Direktøren] og [Person J] drøfter situationen og er enige om, at der er behov for at komme mere til bunds i sagen. I de kommende dage overvejes det, sammen med [Person I], hvilke muligheder der foreligger, herunder om KL skal få en ekstern revisor til at gennemgå bilagene eller selv kan forestå undersøgelsen. Samtidig forberedes et udkast til kommissorium for en ekstern undersøgelse, så der kan ageres hurtigt, hvis det besluttes at sætte denne i gang.

26. oktober 2016

[Person I] taler med Z. [Person I] siger til Z, at ledelsen er i gang med at se på de forskellige forhold, men at dette tager tid, fordi det skal gøres ordentligt.

28. oktober 2016

[Person J] får en telefonisk tilbagemelding fra [Person K], vedr., de forhold, som [Person J] har bedt om at få afdækket. [Person K] oplyser, at en hurtig gennemgang

tyder på nogle uretmæssigheder: i) (for) mange overnatninger i forbindelse med møder i udlandet, ii) et relativt stort brug af BroBizz, herunder på meget skæve tidspunkter, samt iii) en udpræget praksis for at lade andre i kontoret betale for fx repræsentation. [Person K] oplyser endvidere, at der ikke er tale om eksorbitant dyre restauranter, og at der ikke er noget specielt ift. Folkemødet. Senere fredag holder [Direktøren] og [Person J] møde med Y. På mødet konfronteres Y med konklusionerne af [Person K]'s undersøgelse, samt at der er baggrund for at undersøge Y's dispositioner nærmere.

På opfordring fortæller Y, at en redegørelse vil vise, at der kan rejses kritik af visse overnatninger i forbindelse med hjemrejse fra tjenesterejser. [Direktøren] og [Person J] meddeler Y, at der er brug for en undersøgelse, og at ledelsen nu vil overveje hvordan denne gennemføres.

30. oktober 2016

[Direktøren] og [Person I] beslutter, at Y skriftligt skal redegøre for sagen, så snart han er tilbage fra sin tjenesterejse (tjenesterejsten er fra den 31. oktober 2016 til og med 1. november 2016).

2. november 2017

[Direktøren] anmoder Y om en fuldstændig redegørelse for hans dispositioner med henblik på en vurdering af sagen. Y får to uger til at gennemgå sine bilag og udarbejde redegørelsen.

3. november 2016

[Direktøren] holder orienterende møde med Z og fortæller, at de næste to uger må KL afvente redegørelsen, og beder samtidig om, at Z orienterer X.

[Direktøren] mødes med [Person K] og spørger til, om der er indikationer for, at en undersøgelse vil vise noget i klar modstrid med vores retningslinjer eller ligefrem ulovligheder. [Person K] oplyser, at der oplagt er nogle forhold som er diskutabile og som der bør bores nærmere i, men at det han med sikkerhed kan sige nu, kun er at der er et forbrug "til grænsen" — der er indtil videre ikke fundet noget, som er klart over strengen.

3-17. november 2016

Y kontakter flere gange [Direktøren] for dels at understrege tidspresset — der er mange bilag tilbage i tiden, der skal gennemgås, dels for at spørge til, hvad konsekvensen er. [Direktøren] gentager flere gange, at "alt skal frem" — og at der kan være økonomiske dispositioner som skal tilbagebetales, men at spørgsmålet om, hvorvidt Y kan beholde sit job jo afhænger af, hvad redegørelsen viser — idet det er afgørende at alt kommer med, og at ledelsen vil sikre sig at redegørelsen gennemgås og krydstjekkes nøje af [Person K], når den modtages.

16. november 2016

De involverede direktionsmedlemmer beslutter, at KL har brug for ekstern juridisk bistand for at kunne vurdere denne sag. Begrundelsen er, at KL's eget juridiske kontor er involveret i sagen på en måde, hvor de vil kunne angribes for at være inhabile. Efter drøftelse mellem [Person I], [Person J] og [Direktøren] besluttet det at kontakte Norrbom Vinding, som er det advokatfirma KL oftest bruger i personalesager, og bede dem påtage sig opgaven, hvilket de accepterer.

17. november 2016

Om aftenen modtager [Person J] og [Direktøren] på et møde Y's skriftlige redegørelse. Redegørelsen omfatter flere og mere alvorlige forhold, end der tidligere i processen har været fremme, og slutter med, at Y erkender, at det han har gjort, er åbenbart forkert. Y foreslår i redegørelsen, at han fratræder sin stilling i KL.

18. november 2016

Tidligt om morgenen rådfører [Direktøren] og [Person I] sig med Norrbom Vinding om Y's redegørelse ([Person J] når ikke frem til mødet). Advokatens rådgivning er, at uregelmæssighederne har en karakter, så der ikke er grundlag for en afskedigelsesag — det vil være for gunstigt for Y. Der er derimod grundlag for en bortvisning, men at praksis i denne type sager er, at man meddeler at man påtænker at bortvise, men hvis den pågældende når at opsiges sin stilling forinden, så accepterer man dét. Og Y har allerede i redegørelsen varslet sin opsigelse.

[Direktøren] og [Person J] holder efterfølgende møde med Y. Tilstede er også advokaten, mens Y afslår muligheden for en bisidder. Y siger op på mødet, begrundet i sin familiesituation samt "den betydelige og kritiske opmærksomhed, der er omkring mine rejseaktiviteter" og accepterer at tilbagebetale 21.295 dkk til KL med det samme. KL tager i mødereferatet forbehold for, at der kan komme yderligere krav om tilbagebetaling.

Y forlader KL og Z konstitueres som kontorchef i [Kontor i KL]."

KL har anført, at oplysningerne i nedenstående citat fra programmet er misvisende, hvilket TV 2 må være vidende om fra ovenstående uddrag fra den interne redegørelse:

"I mens ruller sagen, og vi bliver igen kontaktet af vores kilde i KL. Kilden siger, at KL's administrerende direktør, [Direktøren], forsøger at holde forholdene skjult. Derfor har han ikke fyret chefen. Han slipper med at betale nogle private rejser, angiveligt 60.000 kr."

KL har yderligere bestridt følgende uddrag for programmet:

"Den ledende medarbejder fortæller os nu, at han blev sat til at hjælpe [Politikeren]. Ordren kom ifølge den ledende medarbejder fra direktør [Direktøren]. "Jeg følte jeg var nødt til at gøre, hvad min chef sagde, selv om jeg vidste, at det lå uden for KL's interesser."

KL har i den anledning henvist til, at det af den interne redegørelse fremgår, at KL havde en helt legitim grund til at beskæftige sig med det notat, som advokatfirmaet Kromann Reumert udarbejdede for Region Syddanmark i forbindelse med [Politikeren]s sag. Dette var TV 2s kilde bekendt med, hvilket også fremgår af redegørelsen. Af redegørelsen fremgår det, at KL's rolle var, at

"sikre, at der ikke skete indskrænkninger i borgmestres muligheder. KL gik ind i sagen på baggrund af en konkret henvendelse fra en borgmester, som havde set det pågældende notat. [Person I] (vicedirektør i KL red.) har siden hen flere gange udtalt sig til medierne om de kommunale synspunkter til Kromann Reumerts konklusioner og i øvrigt været i dialog med indenrigsministeren herom."

Af redegørelsen fremgår det ligeledes, at KL anså TV 2s anonyme kildes eventuelle arbejde for [Politikeren], som efter hans egen opfattelse lå ud over KL's legitime interesse, for problematisk, og at hele sagen havde en afgørende betydning for afskedigelsen af vedkommende.

TV 2 udelader således relevant fakta, der dels kan nuancere kildens udlægning, dels igen sætter et stort spørgsmålstejn ved, om TV 2s hovedkilde kan anses for at være troværdig.

Misvisende fremstilling af KL

KL har anført, at programmet har bidraget til et unuanceret og misvisende billede af KL, idet et problem ét sted i organisationen fremstilles som et problem i hele organisationen. KL har dertil anført, at KL i programmet misvisende fremstilles som en organisation, der skjuler oplysninger og ikke ønsker at svare på spørgsmål.

KL har i den forbindelse henvist til, at KL's muligheder for at udtale sig om personalesager er begrænsede af både offentlighedslovens som persondatalovens regler, og at der er spørgsmål, som KL ikke kan svare på, da KL ikke er i besiddelse af oplysninger om den tidligere medarbejders færden eller kan forklare vedkommendes adfærd.

Desuden har KL bemærket, at KL ikke, som det gentagne gange har været antydnet af TV 2 både i programmet og i den efterfølgende kontakt med TV 2 Nyhederne, har forsøgt at undgå at udtale sig om sagen. KL har allerede flere måneder før programmets visning udtalt sig til adskillige medier og responderede ligeledes på samtlige henvendelser i forbindelse med visningen, herunder gentagne gange på TV 2s egne platforme.

KL har i den anledning bemærket, at speaken trods aftale med TV 2 efter gennemsynet af programmet den 27. oktober 2017 ikke blev konsekvensrettet, så udsagnet om, at KL ikke ville svare fortsat fremgår i programmet.

Telefonsamtalen mellem KL's kommunikationschef og journalisten er taget ud af en kontekst og anvendt misvisende. KL har i forbindelse med udviklingen af programmet svaret på flere hundrede aktindsigter og uddybende spørgsmål både mundtligt og skriftligt. Dette er derfor ikke korrekt fremstillet i programmet.

2.2 TV 2s synspunkter

Public service

TV 2 har anført, at spørgsmålet om timing af programmet hører under Radio- og tv-nævnets kompetence og vedrører TV 2s overholdelse af public service aftalen.

Forelæggelse m.v.

TV 2 har anført, at programmet overholder de presseetiske regler, og at KL har været afvisende eller i hvert fald kun har villet svare meget lidt fyldestgørende på en række spørgsmål.

Dokumentarkompagniet ApS har til TV 2 oplyst, at KL i følgende tre tilfælde - ifølge KL hver gang ved en fejl - har tilbageholdt centrale dokumenter:

- 1) Først få timer før den planlagte udsendelse af dokumentaren sendte KL en række dokumenter vedrørende KL's bistand til [Politikeren], som KL den 14. september 2017 havde afvist fandtes.
- 2) KL udleverede først Berlin-bilaget - som førte til to indberetninger af den nu politianmeldte chef - den 25. august 2017, altså ni måneder efter aktindsigtsanmodningen.
- 3) Den 4. oktober 2017 anmodede Dokumentarkompagniet ApS om aktindsigt i souschefens restaurationsudgifter, men modtog dem først den 9. november 2017 efter at have rykket for dem. Ifølge KL fordi man ved en fejl havde sendt det til en nedlagt mailadresse hos Metroxpress.

KL's kommunikationschef har telefonisk oplyst [Journalisten] (dengang han i 2016 var ansat hos Metroxpress), at *"Vi kommenterer ikke mere, vi besvarer ikke spørgsmål ud over aktindsigt"*. Denne del af samtalen er bragt i dokumentarprogrammet. I samme telefonsamtale sagde kommunikationschefen videre, at de nu, til trods for tidligere tilsagn herom, ikke ville sende en redegørelse om de tre sommerhuse, der var lejet på Bornholm i forbindelse med Folkemødet i 2016.

Dokumentarkompagniet ApS har derudover forgæves forsøgt at få direktøren for KL, [Direktøren], til at stille op til interview til dokumentarprogrammet i perioden fra juni 2017 til september 2017. Dokumentarkompagniet ApS har forgæves ringet til direktøren 12 gange, ligesom Dokumentarkompagniet ApS har sendt flere emails til KL. Det er umiddelbart efter mailkorrespondancen mellem Dokumentarkompagniet ApS og KL i juni 2017, at journalist [Journalisten] kontaktede direktøren for KL på Folkemødet på Bornholm. I september 2017 afviste direktøren endeligt at stille op til interview.

Dertil inviterede TV 2s redaktør KL's kommunikationschef til et møde mandag den 2. oktober 2017 hos TV 2 med ham og med deltagelse af [Journalisten]. Kommunikationschefen kunne ikke finde tid til at mødes i den første uge, så parterne mødtes den efterfølgende mandag, hvor kommunikationschefen så alligevel ikke ville sige noget, uden at KL's jurist er med. KL kunne herefter først finde tid til et møde fredag den 27. oktober 2017, tre dage før den planlagte udsendelse, og der blev selvsagt ikke givet noget interview til dokumentarprogrammet.

Det følger af fast praksis fra Pressenævnet, at en interviewperson ikke har krav på at få spørgsmål eller et præcist tema på forhånd. I mail af 27. september 2017 til KL's direktør blev temaerne for interviewet oplyst med den fornødne klarhed og er i øvrigt blevet uddybet og/eller konkretiseret ved flere henvendelser fra Dokumentarkompagniet ApS til KL's kommunikationschef, ligesom KL blev informeret, da der efterfølgende dukkede et nyt tema op omkring eventuel bistand fra KL's ansatte til politiker [Politikeren].

TV 2 har således i overensstemmelse med Pressenævnets praksis kunne betragte KL's udmelding om kun at ville udtale sig under ganske særlige betingelser, herunder at Dokumentarkompagniet ApS skulle afsløre sine kilder, som en afvisning af at stille op til interview.

Da KL indtager en væsentlig offentlig rolle og hovedsageligt finansieres ved offentlige midler, må man formode, at der ageres efter samme principper som for offentlige myndigheder, der har en vis forpligtelse til at svare på spørgsmål.

På mødet den 27. oktober 2017 mellem KL og TV 2 fik KL desuden forevist hele programmet. Her kom KL med nogle korrektioner til nogle faktiske oplysninger, som efterfølgende blev efterprøvet. Speaken blev efter KL's ønske rettet fra, at KL ikke *ville* svare til, at KL ikke *kunne* svare på, hvad en række af de omtalte bilag vedrørte, eller hvem der havde benyttet sig af sommerhuse og hotelværelser booket for KL's regning. Derimod fastholdt KL's bestyrelsesmedlem, at han havde fået oplyst, at der ikke var 'nok' til en straffesag mod den juridiske chef, hvorfor dette udsagn ikke blev ændret. Faktuelt anmeldte KL den tidligere juridiske chef til politiet den 19. september 2017, og da programmet blev udsendt den 14. november 2017 var der indsat en speak herom.

Herudover var reaktionen fra KL kommunikationschef, *"Var det bare det.... så er det ærgerligt, at vi ikke stillede op til et interview"* efter at have set programmet den 27. oktober 2017.

Det er derfor TV 2s opfattelse, at Dokumentarkompagniet ApS har handlet i overensstemmelse med god presseskik i sine bestræbelser på at forelægge de oplysninger, der kan være skadelige, krænkende eller virke agtelsesforringende for KL, og at der er givet tilstrækkelige oplysninger om temaerne for et interview, hvorfor KL's fastholdelse af deres betingelser for at stille op til et interview skal sidestilles med at afslag på at stille op til et interview.

TV 2 har yderligere anført, at det er korrekt, at der var flere personer, der ikke ønskede at stå frem, herunder de tre personer, Dokumentarkompagniet ApS bankede på hos. Disse kilder er dog ikke bærende for programmet, men indgår i programmet for at vise den kultur, der angiveligt er i KL, herunder at flere ved, at der foregår ting, som ikke er efter bogen, men man ønsker ikke at stå frem og fortælle om det.

TV 2 står i den forbindelse uforstående over for KL's påstand om, at [Journalisten] skulle have været truende eller aggressiv. Tværtimod har han været venlig og respekterede, hvis folk ønskede, at han gik igen. Der var udelukkende tale om at give folk et frirum til at tale uden for KL-regi.

TV 2 har endelig afvist at have anvendt skjulte optagelser. At en journalist optager sine telefonsamtaler er helt sædvanlig praksis, og når samtalepartnere er en medievant kommunikationschef, så kan det ikke komme som nogen overraskelse, at der foreligger optagelser af samtalerne. Den samtale, der bringes i programmet, blev endvidere optaget efter, at Metroxpress tidligere havde offentliggjort en artikel, hvor KL's kommunikationschef blev citeret ordret for noget hun tidligere havde oplyst journalist [Journalisten]. Afspilningen af samtalen er med til at give et billede af, at dialogen mellem parterne ikke længere var så konstruktiv.

TV 2 har gennemgået de samtaler, som KL kritiserer, og kan afvise, at [Journalisten] og [Person F] har udgivet sig for at være andre, end dem de er.

I forhold til [Person F]s opringning til Hotel Radisson i Berlin har TV 2 anført, at hun både første gang, hun talte med omstillingen, og da hun blev stillet om til henholdsvis [Person G] og i anden samtale til [Person H] indledte med (altså fire gange i alt) at sige ”*Hello my name is [Person F] and I am calling from Dokumentarkompagniet in Denmark*”. I telefonsamtalen den første dag spurgte den kvindelige ansatte ([Person G]) lidt efter igen, om hun arbejdede for det samme firma, som personen hun spurgte indtil.

Her svarede [Person F] klart og tydeligt ”No”, men samtalen fortsatte herefter. Til sidst i samtalen sagde kvinden, at hun ikke måtte give hende yderligere oplysninger over telefonen.

Ingen af de nævnte samtaler indgår i programmet og har alene været anvendt for at få bekræftet de oplysninger, der er kommet fra andre kilder sammenholdt med de bilag, der er modtaget i forbindelse med aktindsigtsanmodningerne hos KL. TV 2 har i den forbindelse indsendt kopi af et brev af 23. januar 2017 fra KL, hvoraf det fremgår, at KL har modtaget aktindsigtsanmodninger i sagen den 9., 15. og 17. november 2017 samt 2. december 2017 og har anslået at have brugt mere 400 timer på besvarelse af aktindsigtsanmodningerne. I brevet skriver KL afslutningsvist:

”KL har endvidere i videst muligt omfang forsøgt at besvare dine mere end 100 spørgsmål, og bl.a. i lyset af de betydelige ressourcer, der er medgået til at behandle dine aktindsigtsbegæring og besvare de mange spørgsmål, har KL ikke mulighed for at bistå yderligere med hensyn til at besvare specifikke spørgsmål i relation til indholdet og forståelsen af det udleverede materiale.”

Kildekritik og korrekt information

TV 2 har anført, at TV 2 har overholdt sin forpligtelse til at være kildekritisk. TV 2 har afvist, at programmet overvejende er baseret på anonyme kilder og har understreget, at programmet ikke er baseret på én hovedkilde. Den bærende dokumentation for programmet er de bilag, Dokumentarkompagniet ApS har fået aktindsigt i, altså bilag, som KL selv har udleveret.

Et medlem af KL's egen bestyrelse stod frem med navn og fortalte om sine oplevelser fra bestyrelsen og om, hvordan han mente, KL's top har forsøgt at dække over sagen, og derudover refereres til en indberetning fra en ”en ledende medarbejder” til KL. KL er ligesom redaktionen bekendt med identiteten på den pågældende medarbejder. I flere andre medier vælger KL da også at forholde sig til denne kilde. Han skulle have stået frem som ”vicekontorchef”, men på grund af navneforbuddet, måtte TV 2 sløre hans titel i organisationen, da det ellers kunne have været endnu et element, der kunne have bidraget til at identificere den juridiske chef i strid med det nedlagte navneforbud.

TV 2 har yderligere anført, at Dokumentarkompagniet ApS ikke forud for programmet har været i besiddelse af hele den interne redegørelse til KL's bestyrelsesmøde den 24. august

2017. TV 2 har ikke tidligere set uddraget af den interne redegørelse vedrørende KL's håndtering af sagen, som KL nu har fremlagt. TV 2 bemærker, at KL tilsyneladende har indsendt kopi af et redigeret uddrag af den interne redegørelse, idet navnene er bortredigerede.

Den pågældende kilde (som ikke er identisk med vicekontorchefen) har kun vist de dele af den interne redegørelse, som bekræftede kildens oplysninger til TV 2. Det drejede sig blandt andet om, at direktionen lod kontorchefen tilbagebetale et beløb, og at vicekontorchefen var på medhør, da souschef [Person L] første gang indberettede kontorchefens misbrug af penge. TV 2 fastholder, at den interne redegørelse understøtter vicekontorchefens forklaring om, at han gik til en kollega og sammen med denne ringede til ledelsen. Det var vigtigt at få bekræftet, at vicekontorchefen var med til at fortælle ledelsen om kontorchefens misbrug fra første færd.

Det er således ikke korrekt, at TV 2 ikke har været kritisk i forhold til den tidligere vicekontorchefs oplysninger, der i kraft af sin afskedigelse må antages at have modstående interesser i forhold til KL's ledelse. Der blev gået kritisk til ham, hvilket blandt andet førte til citatet om, at han godt vidste, at den bistand til [Politikeren], som han udførte, lå uden for KL's interesser. Her tilstår han et af de forhold, som KL bruger som fyringsbegrundelse. Endelig har Dokumentarkompagniet ApS krydstjekket hans udsagn, og hans oplysninger er hver gang blev bekræftet.

TV 2 har yderligere anført, at der ikke synes at være videregivet forkerte faktuelle oplysninger eller er undladt oplysninger, der kræver en korrektion af programmet. At KL på nogle punkter har en anden opfattelse af sagen, har de både i forbindelse med programmet og i den efterfølgende dækning på TV 2 Nyhederne haft rig lejlighed til at uddybe.

Ud over den juridiske chefs adfærd, er der også kritisk fokus på KL's øverste administrerende direktørs adfærd, at han i årevis har kendt til 'tyveri' af to KL-computere samt indkøb af Mont Blanc kuglepenne, direktørens egen bestilling af Flybilletter OL i Rio til sin kæreste, samt hans private brug af KL's advokatfirma Norrbom Vinding i forbindelse med sin skilsmisse. Endelig er der kritisk fokus på adfærden i KL's bestyrelse, hvor et bestyrelsesmedlem står frem og hævder, at man har forsøgt at holde sagen skjult for offentligheden. Der har generelt i KL ikke været styr på reglerne for udbetaling af rejsegodtgørelse og diæter. Endelig bemærkes, at det ikke kun er en person, som har fået indgraverede kuglepenne til cirka 3.000 kroner stykket. Det er flere eller samtlige medarbejdere i afdelingen.

KL's bestyrelse var, ifølge et af medlemmerne, blevet bedt om ikke at stille op til interview eller besvare spørgsmål. De skulle blot henvise til KL's kommunikationschef, hvilket flere af de øvrige bestyrelsesmedlemmer også gjorde, da [Journalisten] mødte dem på Folkemødet på Bornholm. [Journalisten] oplevede efter den første artikel i Metroxpress, at han blev mødt med en usædvanlig mistro, når han stillede spørgsmål, og redaktionen sad tilbage med en fornemmelse af, at KL efterspurgte deres dokumentation alene for, at de kunne undgå at udtale sig om eventuelle forhold, som ikke måtte være dukket frem under researchen.

KL har ikke på noget tidspunkt efter den 19. september 2017 bekræftet, at der har foregået uregelmæssigheder i KL, ligesom KL ikke oplyste, at KL havde anmeldt den tidligere kontorchef til politiet. Den 25. oktober 2017 modtog TV 2 en udskrift af Københavns byrets kendelse af samme dato, hvori der var nedlagt navneforbud vedrørende den juridiske chef i en ikke nærmere defineret sag. Først flere dage efter fik TV 2 bekræftet, at sagen vedrørte en anmeldelse foretaget den 19. september 2017, og at den anmeldte chef dagen efter, det vil sige, inden politiet havde journaliseret sagen, havde bedt om et retsmøde til nedlæggelse af navneforbud. Da omfanget af navneforbuddet var uvist, valgte TV 2 at omtale den pågældende tidligere medarbejder som ”en KL-chef”.

TV 2 har i den forbindelse henvist til korrespondance mellem TV 2 og advokat [Advokaten] angående navneforbud samt vedlagt kopi af anonymiseret udskrift af Københavns Byrets retsbog af 25. oktober 2017, hvor byretten nedlagde navneforbud i sag (det er overstreget, hvad sagen drejer sig om). Advokat [Advokaten] står anført som advokat for personen, navneforbuddet vedrører. Navneforbuddet er ifølge TV 2 nu indbragt for Højesteret.

TV 2 har hertil anført, at KL efter gennemsynet af programmet den 27. oktober 2017 ikke gjorde TV 2 opmærksom på, at KL's håndtering af sagen ikke var gengivet korrekt i programmet. KL fokuserede mere på, hvorvidt TV 2 overhovedet kunne sende programmet, når der nu var nedlagt et navneforbud.

TV 2 har endvidere anført, at såfremt der er forkerte oplysninger af faktisk karakter, og såfremt disse ikke er af underordnet betydning, så vil KL kunne have krav på genmæle. I programmet er der i øvrigt gjort meget ud af at forklare, hvilke oplysninger der kommer fra anonyme kilder og den unavngivne vicekontorchef, og hvad der stammer fra skriftlige bilag.

I forhold til [Politikeren] fremgår det af programmet, at han ringede direkte til direktør [Direktøren], som herefter satte den tidligere juridiske chef på sagen. Den forklaring har TV 2 ikke haft grund til at betvivle. Hvorvidt der også er en borgmester, der har kontaktet KL, som [Direktøren] efterfølgende har forklaret, er ikke ensbetydende med, at TV 2 har videregivet forkerte eller misvisende oplysninger. Dette forhold har alene betydning for at vurdere, hvorvidt dele af arbejdet kunne være relevant for KL's medlemmer generelt. Da TV 2 hverken dengang eller nu kender andet indhold af den interne redegørelse end det nu citerede eller kender opdraget fra den pågældende borgmester, eller hvilket arbejde, der konkret er udført for [Politikeren], har TV 2 ikke mulighed for at gå nærmere ind i en vurdering af i hvilket omfang, der er ydet bistand i eller uden for KL's interesser.

Det bemærkes dog, at KL i fyringsskrivelsen til vicekontorchefen har erkendt, at der blev givet bistand til [Politikeren] i strid med reglerne, hvilket KL nu over for pressenævnet tilsyneladende ikke længere mener. De skrev således i fyringsbegrundelsen: *”Der er ydet bistand til [Politikeren](..) i et omfang der klart har overstreget en saglig varetagelse af KL's interesser.”*

TV 2 har i den anledning henvist til Jyllands-Postens artikel *”[Politikeren] undsiger forklaring fra KL-boss”* bragt den 14. november 2017, hvoraf det fremgår, at forklaringerne, Jyllands-Posten fik fra KL's direktør, også har ændret sig undervejs.

Misvisende fremstilling af KL

TV 2 har anført, at programmet ”*En rigtig møgsag*” er en kronologisk fortælling om [Journalisten]s journalistiske udfordringer med at afdække en sag om muligt misbrug af offentlige midler i KL. Programmet beskriver, at KL ændrer holdning til og forklaringer på forskellige forhold, herunder også i forhold til at stille op til interview, og deres svingende villighed til at besvare konkrete spørgsmål. Journalisten oplevede, at han ikke altid fik alle de dokumenter, han efterspurgte, og at flere kilder ikke turde stå åbent frem.

TV 2 har afvist, at programmet efterlader et indtryk af, at der er problemer i hele KL. Det fremgår klart af programmet, at det i første omgang kun handler om en konkret chef og de medarbejdere, der er omkring ham. Der er fokus på en sag og dernæst særligt på håndteringen af denne sag rundt om i organisationen - deraf titlen ”en rigtig møgsag”.

Når KL gør gældende, at man er åben, fordi man er gået ud med en del af historien - det, der vedrører køb af Mont Blanc kuglepenne og direktørens flybilletter til OL, så er det omvendt TV 2s opfattelse, at der stadig er tale om udelukkelse af TV 2 og et forsøg på ’Damage Control’ over for den dokumentar, KL ved er på vej.

TV 2 har anført, at KL ikke har villet udtale sig om personalesager først med henvisning til offentlighedslovens regler og senest med henvisning til persondataloven, ligesom KL ikke ville udtale sig uden få oplysning om Dokumentarkompagniet ApS’ kilder samt oplysning om den dokumentation i øvrigt, som Dokumentarkompagniet ApS var er i besiddelse af.

De spørgsmål, som Dokumentarkompagniet ApS har spurgt ind til har dels været generelle personalesager (retningslinjer for rejseafregning) samt arbejdsopgaver, lønmæssige forhold og tjenesterejser, dels disciplinære reaktioner over for medarbejdere i chefstillinger, der alle er underlagt de almindelige regler om aktindsigt, og dermed ikke indeholder nogen begrænsninger i KL’s mulighed for at udtale sig.

TV 2 kan derudover ikke genkende, at der skulle være flere steder i programmet, hvor det skulle fremgå, at KL ikke ville svare på spørgsmål, og hvor det i stedet burde fremgå, at KL ikke kan svare. Det fremgår klart af programmet, at det var i efteråret 2016, at KL’s kommunikationschef i en telefonsamtale ikke ville fortælle, hvad der var sket, siden den juridiske chef så pludseligt fratrådte, og at KL ikke længere ville besvare spørgsmål.

På denne baggrund skal TV 2 afvise, at programmet er misvisende, hverken for så vidt, at det udelukkende handler om en person, eller at det fejlagtigt fremstiller, hvordan researchen, herunder kommunikationen med medarbejdere og ledelse i KL, er foregået.

3 Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget: Hanne Schmidt, Mads Sandemann, Lene Sarup og John Meinert Jacobsen.

Det bemærkes indledningsvis, at det følger af medieansvarslovens § 43, at Pressenævnet træffer afgørelse i sager om, hvorvidt der er sket offentliggørelse i strid med god presseskik, jf. § 34, og hvorvidt et massemedie efter reglerne i lovens kapitel 6 er forpligtet til at offentliggøre et gemme.

TV 2 er ved offentliggørelsen af programmet ”*En rigtig møgsag*”, der er produceret af produktionsselskabet Dokumentarkompagniet ApS, ansvarlig efter medieansvarsloven for programmets indhold og den forudgående journalistiske proces.

Pressenævnet bemærker i den forbindelse, at det følger af medieansvarslovens § 34, at ”massemediernes indhold og handlemåde” skal være i overensstemmelse med god presseskik. Det er således mediet og ikke den enkelte journalist, som er part i Pressenævnets sag, ligesom det er redaktøren, der eventuelt pålægges at offentliggøre en kendelse fra Pressenævnet efter medieansvarslovens § 49.

Pressenævnet bemærker endvidere, at spørgsmålet om, hvorvidt TV 2 har opfyldt sine public service-forpligtelser, henhører under Radio- og tv-nævnet, der i henhold til radio- og fjernsynslovens § 44 a blandt andet fører tilsyn med TV 2s public service-programvirksomhed. Klagepunktet falder derfor uden for Pressenævnets kompetence.

God presseskik

KL har klaget over TV 2s forelæggelse, herunder den journalistiske adfærd under programmets tilblivelse. KL har også klaget over, at TV 2 ikke har været tilstrækkelig kildekritisk samt over, at programmet giver et misvisende billede af KL.

Forelæggelse m.v.

KL har klaget over den journalistiske adfærd under programmets tilblivelse, blandt andet i form af ubehagelige henvendelser til en række af KL’s medarbejdere samt over, at TV 2 ikke ville fremlægge dokumentation for en række insinuationer og påstande i forbindelse med et eventuelt interview til programmet. KL har ligeledes klaget over, at der i programmet blev afspillet optagelser fra telefonsamtaler med KL’s kommunikationschef uden, at hun var gjort bekendt med, at samtalen blev optaget, ligesom to journalister undervejs i processen ikke tilkendegav tilstrækkeligt klart, hvem de var, når de tog kontakt til KL’s eksterne leverandører.

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at oplysninger, som kan være skadelige, krænkende eller virke agtelsesforringende for nogen, skal efterprøves i særlig grad, inden de bringes, først og fremmest ved forelæggelse for den pågældende. Forelæggelse bør ske således, at der gives den adspurgte rimelig tid til at svare, jf. punkt A.3.

Pressenævnet finder, at det påklagede dokumentarprogram indeholder oplysninger, som kan være skadelige og krænkende for KL. Oplysningerne skulle derfor forelægges for KL inden offentliggørelsen med en rimelig svarfrist.

Som sagen er oplyst for nævnet lægges det til grund, at der i hvert fald siden maj 2017 har været en løbende kontakt mellem Dokumentarkompagniet ApS/TV 2 og KL, herunder KL's direktør. Det fremgår blandt andet af mail af 6. juni 2017 fra Dokumentarkompagniet ApS til KL, at man ønsker et interview med KL's direktør vedrørende *"KL's udgifter til hans og kærestens aflyste Rio-tur, hans diæter samt til KL-ansattes - herunder [Direktøren]s - private brug af Norrbom Vinding."* Derudover sendte Dokumentarkompagniet ApS den 27. september 2017 en mail til KL's direktør, hvoraf det blandt andet fremgår:

"De ting vi gerne vil interviewe dig om kan deles op i følgende temaer med følgende overordnede centrale emner/spørgsmål i parentes.

- KL's og KL-ansattes brug, overforbrug og hvad der ligner bevidst misbrug med KL's midler herunder i private sammenhænge (hvad der foregik, hvorfor det foregik og hvem der vidste hvad hvornår)
- KL's håndtering af ovenstående (hvad man gjorde/ikke gjorde og hvorfor man gjorde det)
- KL's og KL-chefers brug af Norrbom Vinding (hvad der foregik, hvorfor det foregik)

Vi kan se du har valgt at stille op og fortælle om sagen med kontorchefen, kuglepennene og dine OL-bilag til andre medier, og vi håber derfor du på lige fod vil besvare vores spørgsmål om samme emne samt lade os stille opklarende spørgsmål til de ting du har udtalt i denne sammenhæng."

Nævnet lægger derudover til grund, at TV 2 og KL har haft to møder henholdsvis den 9. oktober og den 27. oktober 2017, og at KL den 27. oktober 2017 fik forevist hele programmet, hvorved KL fik mulighed for at kommentere programmet.

Indledningsvis bemærker Pressenævnet, at det som udgangspunkt ikke er i strid med god presseskik, at en journalist forud for et interview undlader at fremsende sin dokumentation til den person, der skal interviewes, så længe interviewpersonen har mulighed for at få et overblik over, hvad spørgsmålene vedrører, og i hvilken sammenhæng udtalelserne skal anvendes.

Pressenævnet finder, at KL i tilstrækkeligt omfang blev gjort bekendt med de overordnede emner for interviewets indhold samt fik fornøden mulighed for at kommentere hele programets indhold, som KL fik til gennemsyn forud for offentliggørelsen.

Det er derudover Pressenævnets opfattelse, at en lydoptager i dag må anses for et almindeligt journalistisk arbejdsredskab, og at en person, som taler med en journalist, må være forberedt på, at samtalen lydoptages. Det er endvidere nævnets opfattelse, at i de tilfælde, hvor skrevne medier efter en telefonsamtale kunne have bragt en udtalelse som citat, kan elektroniske medier også bringe et uddrag af optagelsen som lyd.

På baggrund af de i programmet afspillede telefonsamtaler mellem journalist [Journalisten] og KL's kommunikationschef lægger Pressenævnet til grund, at journalisten, der i 2016 arbejdede hos Metroxpress og derefter hos Dokumentarkompagniet ApS, ved samtalerne med KL's kommunikationschef præsenterede sig som journalist og oplyste, hvor han ringede fra.

Kommunikationschefen var således bekendt med, at hun talte med en journalist, da hun deltog i samtalerne.

Pressenævnet finder, at situationen ikke kan sidestilles med de tilfælde, hvor der er tale om en udtalelse til citat, da kommunikationschefen i begge tilfælde afviste at ville kommentere sagen. Under hensyn til optagelsernes karakter, herunder at optagelserne ikke kan anses for krænkende for kommunikationschefen eller andre, finder Pressenævnet dog ikke anledning til at udtale kritik af TV 2 for at offentliggøre optagelserne.

Nævnet finder det heller ikke dokumenteret, at TV 2s (Dokumentarkompagniet ApS') journalisters adfærd var chikanøs eller grænseoverskridende. Det bemærkes i den relation, at personer, som journalistens uanmeldt opsøgte privat, er fuldt anonymiserede i programmet, ligesom korrespondancen mellem Dokumentarkompagniet ApS' journalister og KL's eksterne leverandører ikke er medtaget i programmet. Nævnet udtaler ikke kritik.

Kildekritik og korrekt information

KL har klaget over, at TV 2 ikke har udvist tilstrækkelig kildekritik over for kilden "den ledende medarbejder", der tidligere var vicekontorchef i KL, fordi han var blevet afskediget. KL har med henvisning til uddrag og gengivelse af en intern redegørelse udleveret til KL's bestyrelse den 24. august 2017 anført, at programmet mangler fakta, ligesom KL har bestridt oplysninger om "den ledende medarbejder" og dennes oplysninger. KL har yderligere bestridt, at KL's ledelse skulle have forsøgt at skjule oplysninger om denne sag, ligesom KL har bestridt oplysningerne om [Politikeren]-sagen.

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at det er mediernes opgave at bringe korrekt og hurtig information. Så langt det er muligt, bør det kontrolleres, om de oplysninger, der gives eller gengives, er korrekte. Kritik bør udvises over for nyhedskilderne, i særdeleshed når disses udsagn kan være farvet af personlig interesse eller skadevoldende hensigt, jf. punkt A.1 og A.2.

Pressenævnet bemærker generelt, at redaktøren i overensstemmelse med det almindelige princip om redaktørens ret til at redigere mediet som udgangspunkt er berettiget til at beslutte, hvad man vil bringe i mediet. Det vil sige, at det ligger inden for grænserne af redaktørens redigeringsret at undlade at omtale forhold, der for en af parterne eller andre forekommer centrale, ligesom det er op til redaktøren at vælge og fravælge materiale og kilder, så længe det samlede indtryk giver et retvisende billede.

TV 2 har anført, at programmet er baseret på oplysninger fra aktindsigt i KL's bilag samt på flere anonyme kilder, herunder kilden "den ledende medarbejder". Pressenævnet finder som udgangspunkt ikke grundlag for at kritisere anvendelsen af anonyme kilder. Kilders ønske om ikke at ville lægge navn til udtalelserne bør imidlertid give et medie anledning til at være særlig opmærksom på at tjekke grundlaget og rigtigheden af de udtalelser, som kilden fremfører.

I programmet fremgår blandt andet følgende om kilden "den ledende medarbejder":

”Speak: Det viser sig altså, at en ledende medarbejder har skrevet en indberetning til direktionen, hvor han advarer om chefens misbrug. En indberetning, der er sendt en måned, inden sagen kommer frem i 2016. Det lykkedes nu for os at få fat på medarbejderens indberetning. Han skriver: *”Det er mit klare indtryk, at chefen bevidst misbruger KL’s økonomiske midler.”* Den ledende medarbejder skriver, at han og mange andre kendte til chefens metoder. Blandt andet til besøg på Michelin-restauranten Kiin Kiin, hvor 8 personer spiser for 12.000 kr. Den ledende medarbejderen var selv med til middagen og skriver, at chefen sørger for, at han selv kan godkende sine udgifter efterfølgende. Han beder medarbejderne om at betale. Derved undgås det, at regningerne skal godkendes i direktionen.”

Senere oplyses det, at den ledende KL-medarbejder, der afgav en indberetning om overforbrug til ledelsen, kan citeres for følgende udsagn: *”Der er ingen der reagerer på min indberetning”* og *”Det er først da sagen kommer frem i medierne en måned senere, at de reagerer ved at forsøge at fyre mig”*. Hvorefter det oplyses, at ”den ledende medarbejder” indgik en aftale med KL om fratrædelse.

På baggrund af ovennævnte oplysninger om kilden ”den ledende medarbejder” finder Pressenævnet, at TV 2 på tilstrækkelig vis har gjort det klart for seerne, at der er tale om en kilde, der er kritisk over for den omtalte ”chef” samt over for KL’s ledelse, ligesom det klart fremgår, hvilke oplysninger der stammer fra den kritiske kilde. På denne baggrund udtaler nævnet ikke kritik af TV 2 for brug af den anonyme kilde.

KL har indsendt et delvist anonymiseret uddrag fra en intern redegørelse udleveret til KL’s bestyrelse den 24. august 2017, hvoraf det fremgår, at en souschef Z (i KL) med X (fra samme kontor i KL) på medhør den 20. oktober 2016 ringede til en sekretariatschef i KL vedrørende Y’s dispositioner. Det fremgår dernæst, at X den 22. oktober 2016 sendte et notat til sekretariatschefen om Y’s dispositioner, hvoraf nogle af dispositionerne også involverede X. Det fremgår yderligere, at sekretariatschefen sammen med KL’s direktør to dage efter den 24. oktober 2016 bad KL’s økonomichef om at gennemgå Y’s dispositioner, og sagen blev drøftet med Y. Den 28. oktober 2016 modtog KL’s ledelse økonomichefens konklusioner, og Y blev den 2. november 2016 anmodet om en fuldstændig redegørelse for sine dispositioner med en 14 dages frist. Den 16. november 2016 besluttede de involverede direktionsmedlemmer at overgive sagen til advokatfirmaet Norrbom Vinding. Dagen efter indgav Y sin redegørelse og sin opsigelse.

Pressenævnet lægger på baggrund af parternes oplysninger til grund, at X er identisk med kilden ”den ledende medarbejder”, der er identisk med den forhenværende vicekontorchef i KL’s kontor [Kontor i KL]. Det lægges også til grund, at Y er identisk med ”chefen” i programmet, der er identisk med den forhenværende kontorchef i KL’s kontor [Kontor i KL].

KL har bestridt, at ”den ledende medarbejder” (vicekontorchefen) var den, der reagerede i forhold til ”chefens” dispositioner.

Eftersom ”den ledende medarbejder” (vicekontorchefen) var på medhør, da souschefen første gang ringede til sekretariatschefen, og at det var ”den ledende medarbejder”, der skrev notatet vedrørende Y (kontorchefen, ”chefen”) – notatet kaldes i programmet for en indberetning – finder Pressenævnet ikke grundlag for at udtale kritik af TV 2 for den afkortede udlægning af forholdet.

KL har også bestridt, at det er faktisk forkert, når kilden ”den ledende medarbejder” citeres for, at KL’s ledelse først reagerede på hans indberetning efter en måned, hvor forholdet blev omtalt i medierne.

Pressenævnet finder, at uddraget af den interne redegørelse dokumenterer, at KL’s ledelse hurtigt iværksatte en intern undersøgelse af de indberettede dispositioner. Oplysning herom burde have været medtaget i programmet. TV 2 har imidlertid anført, at TV 2 ikke var bekendt med den del af den interne redegørelse, der beskriver ledelsens reaktion på indberetningen. Derudover lægges det til grund, at KL fik programmet til gennemsyn den 27. oktober 2017 og dermed fik mulighed for at kommentere kildens oplysninger forud for offentliggørelsen. På denne baggrund finder Pressenævnet ikke tilstrækkelig grundlag for at udtale kritik af forholdet.

KL har derudover anført, at følgende uddrag fra programmet er misvisende:

”Imens ruller sagen, og vi bliver igen kontaktet af vores kilde i KL. Kilden siger, at KL’s administrerende direktør, [Direktøren], forsøger at holde forholdene skjult. Derfor har han ikke fyret chefen. Han slipper med at betale nogle private rejser, angiveligt 60.000 kr.”

Det fremgår af uddraget fra den interne redegørelse, at Norrbom Vinding den 18. november 2016 anbefalede KL’s ledelse, at man ikke afskedigede Y (”chefen”), da det ville være for fordelagtigt for Y, men at man i stedet skulle meddele, at man påtænkte at bortvise Y, og hvis Y sagde op, skulle opsigelsens accepteres. Det fremgår yderligere, at ledelsen samme dag holdt et møde med Y, hvor Y’s opsigelse blev accepteret.

TV 2 har anført, at TV 2 ikke var bekendt med uddraget af den interne redegørelse, der beskriver ledelsens håndtering af ”chefens” opsigelse. Derudover lægges det til grund, at KL fik programmet til gennemsyn den 27. oktober 2017 og dermed fik mulighed for at kommentere kildens citat forud for offentliggørelsen. På denne baggrund, og da det klart fremgår, at der er tale om en kildes udsagn, ligesom oplysningen vedrørende ”chefens” tilbagebetaling af 60.000 kroner, ifølge TV 2, skriftligt skulle være bekræftet af KL’s direktion, finder Pressenævnet ikke tilstrækkelig grundlag for at udtale kritik af forholdet.

KL har endelig klaget over ”den ledende medarbejders” udsagn i følgende uddrag fra programmet:

”*Speak*: Den ledende medarbejder fortæller os nu, at han blev sat til at hjælpe [Politikeren]. Ordren kom ifølge den ledende medarbejder fra direktør [Direktøren]. ”Jeg følte, jeg var nødt til at gøre, hvad min chef sagde, selvom jeg vidste det lå uden for

KL's interesser,” siger han. Af KL-dokumenter, som TV 2 er kommet i besiddelse af, vurderer den ledende medarbejder, at bistanden svarer til, at [Politikeren] af egen lomme skulle have betalt for 150 timers arbejde. I dokumenterne skriver KL: ”Der er ydet bistand til [Politikeren] (..) i et omfang, der klart har oversteget en saglig varetagelse af KL's interesser.”

Pressenævnet finder som anført ovenfor ikke grundlag for at kritisere TV 2 for at anvende ”den ledende medarbejder” som kilde. Herudover bemærkes, at Pressenævnet ikke har mulighed for at tage stilling til, om KL har ydet bistand til [Politikeren] i et omfang, der går videre end varetagelse af KL's interesser. Nævnet finder dog, at det klart fremgår af ovenstående uddrag, at oplysningerne dels kommer fra ”den ledende medarbejder”, dels fra *”KL-dokumenter som TV 2 er kommet i besiddelse af”*. TV 2 har anført, at TV 2 ikke var bekendt med den del af den interne redegørelse, som KL har henvist til i forhold til [Politikeren]. Derudover lægges det til grund, at KL fik programmet til gennemsyn den 27. oktober 2017 og dermed fik mulighed for at kommentere oplysningerne forud for offentliggørelsen. På denne baggrund udtaler Pressenævnet efter en samlet vurdering ikke kritik af TV 2.

Misvisende fremstilling vedrørende KL

KL har klaget over, at programmet har bidraget til et unuanceret og misvisende billede af KL, idet et problem ét sted i organisationen fremstilles som et problem i hele organisationen. KL har endvidere anført, at KL i programmet misvisende fremstilles som en organisation, der skjuler oplysninger og ikke ønsker at svare på spørgsmål.

Pressenævnet bemærker indledningsvis, at der må anses for at være en offentlig interesse i omtale af en eller flere chefers eventuelle overforbrug af KL's midler, herunder KL's ledelses håndtering af sådanne sager. Nævnet har herved lagt vægt på, at KL er en interesseorganisation med en betydelig indflydelse og på KL's tætte tilknytning til den offentlige forvaltning i kommunerne.

Programmet tager sit udgangspunkt i Folkemødet på Bornholm, og det fortælles, at [Journalisten] i 2016 afslørede et overforbrug af KL's midler. I den forbindelse oplyses det, at en chef fra KL boede i et sommerhus betalt af KL, og at afsløringerne førte til, at chefen opsagde sin stilling i KL med øjeblikkelig virkning. Derefter afspilles en telefonsamtale fra 2016 mellem TV 2s journalist og KL's kommunikationschef.

Pressenævnet bemærker, at nævnet som anført oven for ikke finder anledning til at udtale kritik af TV 2s brug af samtalen. Nævnet finder, at det fremgår klart af samtalen, at den er taget ud af et længere forløb, og på baggrund af indholdet i samtalen, finder nævnet heller ikke anledning til at kritisere den efterfølgende speak: *”KL vil altså ikke uddybe, hvad der er sket”*.

Pressenævnet finder, at det tilstrækkelig klart fremgår af programmet, at det i første omgang handler om en konkret chef og dennes sag og dernæst om ledelsens, særligt KL's direktørs håndtering af sagen. Dette understøttes yderligere af programmets titel *”En rigtig møgsag”*.

På baggrund KL's direktørs mail af 27. september 2017 til journalisten samt KL's gentagne forespørgsler til blandt andet at se dokumentation forud for et eventuelt interview, lægger nævnet til grund, at KL, herunder direktøren, afslog at medvirke i et interview til programmet.

Det fremgår af programmet, at flere af KL's bestyrelsesmedlemmer, KL's direktør samt KL's kommunikationschef ikke ønsker eller afviser at udtale sig. Det fremgår dog også af programmet, at KL som svar på aktindsigter har udleveret et meget omfangsrigt materiale om den omtalte sag på omkring 8.000 sider, ligesom det må stå klart for seerne, at KL er blevet mødt med mange forespørgsler til sagen.

Efter en samlet vurdering af sagens omstændigheder finder Pressenævnet, at der har været vanskeligheder i kommunikationen mellem journalisten og KL, hvilket TV 2 således har haft belæg for at fremstille i programmet, ligesom nævnet sammenfattede finder, at det fremgår tilstrækkelig klart af programmet, at omtalen vedrører nogle enkelte sager i KL. På denne baggrund udtaler nævnet ikke kritik af TV 2s fremstilling vedrørende KL.

Pressenævnet finder, at TV 2 heller ikke i øvrigt har tilsidesat god presseskik.